

Balkan regional platform for
youth participation and dialogue

Regionalna platform za učešće i dijalog mladih Balkana

Evropska asocijacija za lokalnu demokratiju - ALDA je u kordinaciji sa svojom Balkanskom mrežom lokalnih agencija za demokratiju pokrenula program saradnje velikih razmjera: Prema kulturi regionalnog dijaloga i učešća mladih na Balkanu. Ova strategija partnerstva ima za cilj jačanje kapaciteta lokalnih organizacija civilnog društva i omladinskih grupa za stvaranje regionalne platforme za saradnju i promovisanje građanskog aktivizma, participacije i principa demokratskog upravljanja. Balkanska mreža za lokalnu demokratiju ima za cilj da unaprijedi svijest državnih organa i donosioca politika/odluka u zemljama Zapadnog Balkana, o socijalnim, obrazovnim i ekonomskim potrebama mladih, čime se postavlja put ka njihovom efikasnijem doprinosu u donošenju odluka javne politike i povećanju transparentnosti procesa reformi na putu ka integraciji u EU. Naše dugogodišnji obrazovni i istraživački rad, lokalne informacije, javne konsultacije i kampanje javnog zagovaranja organizovane širom regiona u 2015, doveli su do sledećeg:

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

- Dugoročna marginalizacija mladih ljudi širom Balkana zahtijeva hitne i konzistentne mjere politike u društvima koje su još uvijek u procesu demokratske transformacije. U većini zemalja Balkana je potreban sistematski pristup politike prema mladima u vidu uspostavljanja adekvatnog institucionalnog okvira na svim nivoima vlasti, dok specifične srednjoročne i dugoročne strategije i akcione planove u skladu sa evropskim prioritetnim područjima treba dalje razvijati.
- Generalna aspiracija za punopravno članstvo u Evropskoj uniji predstavlja važan katalizator za zakonodavne reforme i izgradnju institucija, iako su različite zemlje u različitim fazama kreiranja politika za mlade i osnivanje relevantnih institucija. Usput, značajna podrška ovom procesu je od strane evropskih institucija, Evropskih nevladinih organizacija, nekoliko evropskih država, i raznih međunarodnih organizacija (uglavnom agencije UN-a), koji igraju važnu ulogu u razvoju politika

This project is funded by the EU

za mlade širom regije, stvarajući važan podstrek za izgradnju kapaciteta, umrežavanje i istraživanja u polju mladih.

- Uloga mladih - kao društvene grupe koja je u stanju da igra transformativnu ulogu u društvima u balkanskim zemljama - ali ih često i tradicionalno doživljavaju kao pasivne, uzdržane i pokorne u odnosu na njihovo socio-političko okruženje. Dakle, važno je učiti mlade kroz neformalno i formalno obrazovanje da je građansko učešće bitan element građanstva u demokratskom društvu, ne samo kao politička participacija, nego kao učešće u civilnom društvu, donošenju odluka i politika, kulturi i ekološkim aktivnostima. Mlade generacije u cijeloj regiji u tom smislu imaju na raspolaganju više različitih sredstva za ispunjavanje aktivnog građanstva. Povećan obim mogućnosti za angažman mladih u volonterskim aktivnostima u cijeloj regiji ukazuje na nivo društvenog kapitala i umrežavanje potencijala, koji se može povezati sa povećanim potencijalom za društvene akcije i učešće među mladima.
- Unaprijeđenje dobre prakse uključivanja mladih u konsultativne i participativne procese u cilju efikasnijeg uticaja na nacionalnu, prekograničnu i regionalnu saradnju i dijalog o perspektivi zapadnog Balkana, postalo je bitno za promociju uloge mladih kao ključnih aktera u formiranju politika vezanih za mlade, doprinosi socijalnom i ekonomskom razvoju, prosperitetu i stabilnosti. Aktivan angažman mladih postaje više nego ikada preduslov za punopravno učešće u procesu demokratskih reformi, kao i garancija za mir i stabilnost na Balkanu.
- Uz neke izuzetke, zakonodavni tretman ranjivih grupa je u velikoj mjeri zanemaren u cijeloj regiji. Osim nezaposlenosti i siromaštva, diskriminacija (uglavnom zasnovana na ekonomskom statusu, političkoj pripadnosti, prebivalištu i etničkom porijeklu), je identifikovana kao jedno od važnih pitanja koja obilježavaju stvarnost mladih na Balkanu. Međutim, prepoznatljiv faktor je i široko rasprostranjeno uvjerenje među mladima da učešće u demokratskim procesima zahtijeva određeni skup vještina uključujući i sposobnosti u međuljudskim odnosima, retoričku spretnost i sposobnost umrežavanja. Takva percepcija je još vidljivija među mladima koji doživljavaju društvenu i političku isključenost, od kojih većina posmatra svemoćnu politiku kao stranu i zastrašujuću.
- Edukacija za aktivno građanstvo u kontekstu snažnog političkog uticaja i slabih demokratskih institucija dokazano ima ključnu ulogu za nastanak ugodnije atmosfere za učešće mladih što pogoduje demokratskom životu u cijeloj regiji. U cilju jačanja participacije mladih na Balkanu, preporuke za politiku i praksu treba da se fokusiraju na sledeće glavne oblasti poboljšanja:

- 1. Poticanje zajedničkog razumijevanja i demokratskog učešća mladih ljudi u kreiranju javne politike i odlučivanju kroz poboljšanje osnovnih uslova za participativne prakse mladih na lokalnom i nacionalnom nivou, omogućavajući prevazilaženje dominantne percepcije mladih kao marginalizovanih ili pasivnih;*
- 2. Unapređenje zakonodavnog i institucionalnog okvira za podršku povećanoj regionalnoj mobilnosti u obrazovanju, mogućnosti zapošljavanja mladih, razvoj preduzetništva, socijalne uključenosti marginalizovanih grupa mladih, stvaranje prilika za mlade da ostanu, umjesto da napuste zemlju;*
- 3. Razvoj adekvatne formalne i neformalne obrazovne platforme za aktivno građanstvo kroz održiv regionalni program razmjene, mogućnosti za obrazovanje i volontiranje, peer-to-peer razmjena, modula e-učenja prilagođenih za različite grupe mladih;*
- 4. Ohrabrivanje interkulturalnog dijaloga mladih i razumijevanja, kroz programe prekogranične i regionalne razmjene, korištenje postojeće evropske prakse i kroz uvođenje inovativnih vidova saradnje koji omogućavaju konstantan protok informacija i efikasno učešće u građanskom dijalogu;*
- 5. Pružanje dostupnih platformi za saradnju i učenje za mlade, u svrhu efikasnijeg uključivanja u demokratske reforme i proces konsultacija o perspektivi EU integracija zapadnog Balkana.*

